

פירסם עזר ויצמן עדות על אייכושרו לפעול בתנאי-לחץ. רבים האשימו או את ויצמן בקנטרנות קטנונית. ויצמן השיב כי חובתו לפרסם את הדברים דווקא באותו רגע. כשרבין עומד לקבל לידי את האחריות העליונה — למען ידע העם וישפוט. כך אומר עתה רבין כי חובתו לפרסם את הדברים על פרס, בשעה שנוצר הסיכוי — או הסכנה — שזה יקבל לידי את האחריות העליונה. יידעו את העם את האמת וישפוט.

המילחמה הסמוייה

השאלה היא: האם אכן זוהי האמת? האם נכונות העובדות? האם נאמנה התמונה שמצייר רבין. עם כל היותה, כמובן, סובייקטיבית?
עד כמה שאני יכול לשפוט, התשובה חיובית.

שימעון פרס לא השלים אף לרגע אחד עם בחירתו של יצחק רבין לראש-הממשלה. הוא היה משוכנע כי ההכונה מגיעה לו. הוא התכונן לקראתה מאז הפך, בסוף 1953, מנכ"ל משרד-הביטחון ונערך-חביבו של דויד בן-גוריון. לפחות מאותו רגע דבק במשימה זו, כמו טל מתבית. והנה, ברגע המכריע, דווקא כאשר היה השילטון צריך ליפול לחיקו כפרי בשל, בא לו אדם מבחוץ, שלא עבר את שיבת מדורי הגיהנום של הקאריירה המיפלגתית, וקיבל את השילטון ממש במתנה.

קשה לתאר שני טיפוסים שונים יותר מאשר רבין ופרס. כאשר מצאי השניים את עצמם בממשלה אחת, כהנהגת רבין, היתה ההתנגדות שות ביניהם בדת-ינמנעת.

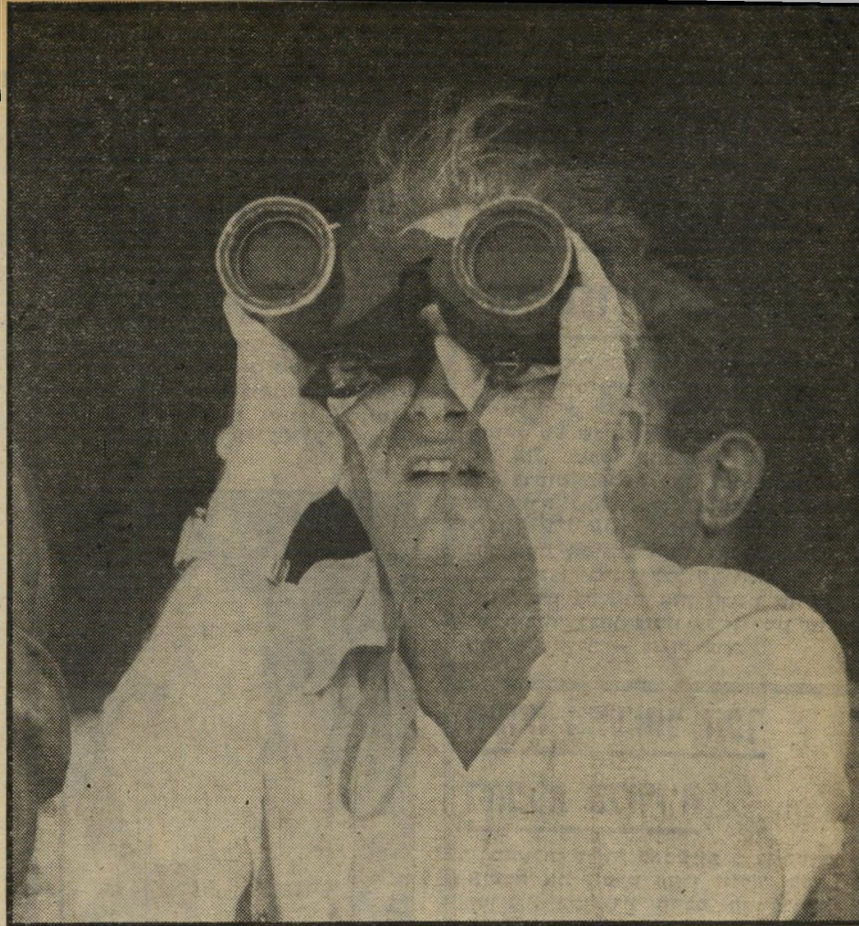
לא היתה זאת התנגשות גלויה, פנים אל פנים. אף לרגע לא היתה זאת התנגשות בין ידידות, בין השקפות-עולם, בין דרכים מדיניות. בכל העניינים החשובים — החל בנושא הפלסטיני וכלה בפער החברתי — לא היה שמץ של הדל בין גישת רבין וגישת פרס.

ההתנגשות נערכה בזירה שבה מצטיין פרס, ושבה נטו רבין כישורים כלשהם: האינמריגה.

כעורך-עיתון, וכמי שהיה מעורב במערכת המדינית, עקבתי אחרי מאבק זה מדי יום ביומו. בחוגים של יודע-סוד, כשטח-ההפקר שבין המערכת הפוליטית ומערכת התיקשורת, היו הדברים גלויים למדי.

פרס חסם את דרכו של רבין על כל צעד ושעל. לצורך זה עמד לרשותו אדם, שהוא גאון בהכוננת כלי-התיקשורת: נפתלי לביא. לביא היה איש-התיקשורת של משרד-הביטחון, והוא עבר לשר-הביטחון פרס בירושה מקודמו, שר-הביטחון משה דיין. בינתיים חזר לדין, וכיום הוא ממלא את אותו התפקיד במשרד-החץ.

לביא מנגן על כלי-התיקשורת כמו על פסנתר. הוא הפך את נשקיה-הדלפה לאמנות וירטואונית. כשרצה להחדיר משהו לעיתוני ישראל, הדליף זאת בסוד לעיתון אמריקאי. כשרצה לתקוף את הממשלה, שם את הדברים בפי עיתונאי אופוזיציוני. כל כלי-התיקשורת ניוונו מידו, כי הוא חילק פרסים ומתנות בצורת סקופים יקר-יערך.

רבין בימי זוהרו: משקיף בתרגיל צבאי

טעויותיו הקטנות

המושג מתמוטט. אחד משלושת שריה הבכירים, שר-החץ, אומר שהמדינה דומה לבר-מינן.

נדמה שכל יום נוסף, שבו תישאר ממשלה זו בשילטון, יוסיף על האסון הלאומי. כאשר הממשלה עלולה להתפרק בכל רגע, מופנות העיניים אל האופוזיציה. השילטון עשוי ליפול לידיה כפרי רקוב.

בא ראש-הממשלה לשעבר, וקובע כי ראש-האופוזיציה, מנהיג מיפלגתו והמיעוד לראשות-הממשלה מטעמה, הוא חתרן בלתי-נלאה, חורש-מיזמות וחסר-כישורים. מיפלגת-האלטרנטיבה נראית כמחנה שסוע, מדולדל ומנוון.

וכאילו לא די בכך, בא אחד המפקדים הבכירים של צה"ל, אלוף פיקוד הצפון, ומטיל בתבטאות מחרידה אחת ספק חמור ביותר בכושרה-המחשבה, ביכולת-התיפקוד ובחוסן המוסרי של הצמרת הפיקודית של הצבא.

מערכת-השילטון, מערכת-האופוזיציה ומערכת-הביטחון — האם נאחזו כוהן בטירוף?

לכאורה אין כאן אלא צירוף-מיקרים. מיקרה הוא שכל זה קרה בשבוע אחד, בשלושה ימים רצופים.

או שמא אין כאן מיקריות, ויש קשר בין תופעה אחת לשנייה? שמא אחז טירוף-המערכות בכל מערכות המדינה, ואנו עומדים מוקד משבר לאומי — מופרז, מדיני, חברתי — הפוקד את המערכות כוהן?

רבין: שאלה של עיתוי

נ תחיה בפרשת סיפרו של יצחק רבין.

הכל כועסים עליו. עסקני מיפלגתו מזועזעים. איך זה מפרסם האיש את כתב-האישום הזה דווקא בשעה שנראה כאילו יש למיפלגתו סיכוי סביר לחזור לשילטון? האין הוא כורת את הענף שעליו יושב גם הוא? האין הוא קודח חור בסירה המשותפת? גם מי שאינם חברי המיפלגה תמהים. מה סיכו של עיתוי זה? מדוע דווקא עכשיו?

מאח

אורי אבנרי

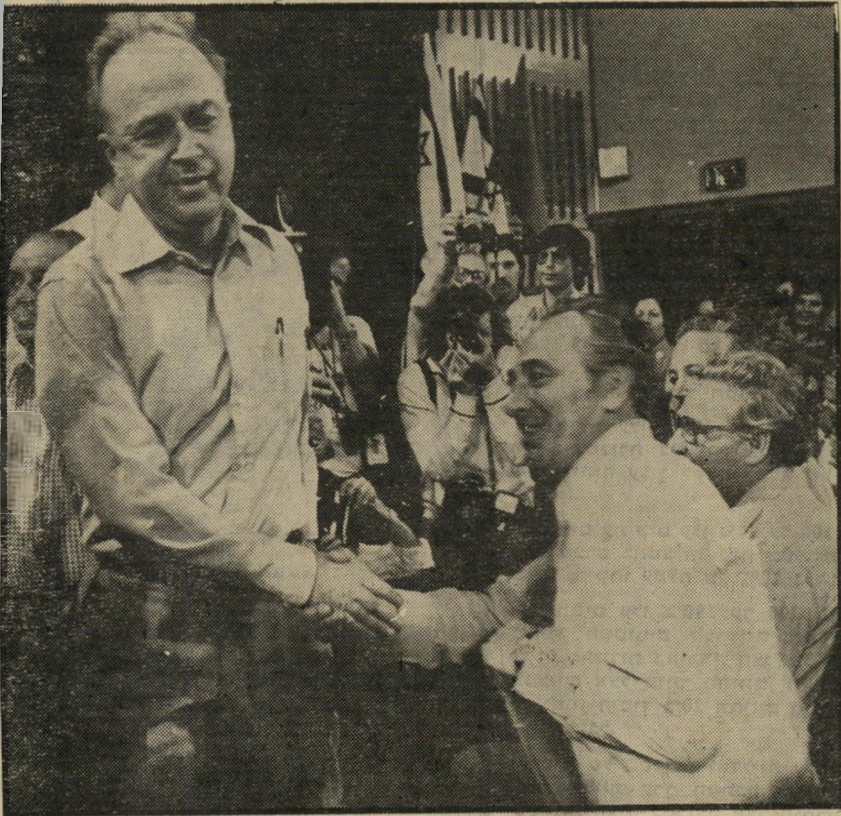
הרי רבין הורס קודם כל את עצמו! מדוע הוא מנחית מכה קשה על מיפלגתו, בשעה שהממשלה מתמוטטת ואין כוח פוליטי המסוגל לתפוס את מקומה, מלבד המערך? האם האיש השתגע? האם המוח האנאליטי המפורסם שלו חדל מלתפקד? האם איבד את השליטה על עצמו?

כל מי שסבור כך, אינו מבין את רבין.

מזה שנתיים וחצי מתהדר האיש ובדיכוי ההרגשה שנעשה לו עוול נורא. הוא מאמין שחבריו ועמיתיו חברו יחד כדי לתקוע סכינים בגבו, שבמושך שדווש שנות כהונתו כראש-הממשלה החר שימעות פרס בלא לאות תחת מעמדו. והנה בא זימרי הרשע ותובע לעצמו את שכרו שד פינחם הצדיק, אויביו ויכו שימעות פרס להיות ראש ממשלת-ישראל.

יתכן כי הופעת סיפרו של רבין בשעה זו דווקא אינה אלא מיקרית. הספר פשיט והושלם עתה ומוכן לדפוס. אך מבחינת רבין, לא יכול היה העיתוי להיות מתאים יותר.

רבין יש יעד עניו: למנוע את מסירת השילטון בידי שימעות פרס. אין מנוס מהמחשבה שזה חשוב לו אף מחפלת שילטון הליכוד. במידה מסוימת זה מוכיר את אשר אירע לרבין עצמו. ערב בחירתו כראש-הממשלה.

פרס ורבין אחרי ניצחונם של רבין בוועידה

במשך שלוש שנים, לא היה כימעט מהלך מדיני של רבין, שלא הושם לאל על-ידי הדלפתו ברגע הקריטי. לא היה סוד מבין בממשלה, שהיה יכול להטיל צל על ראשי הממשלה, שלא נתגלה.

אין פלא שרבין לקה כעבור זמן בתפקיד הרדיפה, ושראה את פרס מתחבא מאחרי כל פינה — כי אכן לא היו פינות רבות ששימעות פרס לא ארב מאחריהן.

אומנם, פרס לא היה היחידי. מאחרי אחת הפינות עמד גם אבא אבן, שהודח על-ידי רבין בצורה גסה, בעיקבות המאבק הממושך בין השניים בתקופת גולדה מאיר. רבין זילול באבן — אך כפי שנתברר לאחר מכן, היה זה דווקא אבן אשר ירה את היריה הקטלנית (ראה מיסגרת).